

Eğitim Sistemindeki Önemli Terimler (Sözlükçe)

Abitur	Abitur (Almanya'da lise bitirme sınavı) üniversitede okuma hakkı verir. Aynı zamanda allgemeine Hochschulreife (genel yüksek öğrenim görme izni) olarak adlandırılır. (bkz. Hochschulreife)
Allgemeinbildende Schule	Genel eğitim veren okullar mesleki eğitim içermeyen tüm okul türlerini kapsar.
Arbeitsgemeinschaften (AG)	Birçok okul, çeşitli konularda öğrencilerin katılabileceği Arbeitsgemeinschaft'lar (AG, öğrenci kulüpleri) açmıştır (örn. koro, gitar, ağaç işleri). Katılım genelde isteğe bağlı olup programdaki ders saatlerinin dışında gerçekleşir. Öğrenci kulüpleri örneğin öğretmenler, veliler veya eski öğrenciler tarafından yönetilebilir.
AVdual	„Ausbildungsvorbereitung dual“ (AVdual, Mesleki Eğitime Hazırlık Programı) genel eğitim veren okullardan mezun olup mesleki hayata geçişte desteğe ihtiyacı olan gençlere hitap etmektedir. Bir yıllık mesleki eğitime hazırlık programının çift yönlü yaklaşımı bulunmaktadır; bir başka deyişle hem okulda hem de bir iş yerinde uygulamaya geçirilir.
Begleitende Lernhilfe	Örgün eğitim gören, ancak Almandada kendini yeterince iyi ifade edemeyen çocuklar normal derslerinin yanında ders yardımı alabilir. Çocuklar pedagoglar tarafından eşlik edilerek ödevlerini yapıp Almanca pratiği yapabilir.
Beratungslehrkraft	Danışman öğretmenler, öğrencilere ve velilerine danışmanlık yapmak için okul psikologları tarafından eğitim verilen eğitimcilerdir. Okulla ilgili sıkıntılarda veya eğitim sistemine dair sorularda muhatap kişilerdir.
Berufliche Orientierung (BO)	Berufsorientierung (mesleki oryantasyon) Baden-Württemberg eyaletinde 5. sınıftan itibaren başlamaktadır. Bu oryantasyon öğrencilere meslek seçiminin üzerine zamanında eğilmeye ve ileride uygun bir karar verebilmelerine yardımcı olur.
Bezugserzieher	Çocuklar için değişmez bir bağlanma figürlerinin yanlarında olması özellikle ilk yaşlarında önemlidir. Bu yüzden bazı gündüz çocuk bakımevleri “Bağlanma Figürü Eğitimci Sistemini” uygulamaktadır. Bu da çocuklarla başlangıçta hep aynı kişinin ilgilenmesi anlamına gelir. Bir süre sonra başka eğitimciler de dahil edilmeye başlanır. İlgili bağlanma figürü eğitimcisi aynı zamanda velilerin de muhatabıdır.
Bildungspaket	Eğitim paketiyle velileri maddi açıdan zor durumda olan çocuk ve gençlere destek olunmaktadır. Bu paket, eğitim ve yaşama katılım gibi hizmetleri içermektedir, yani okulda ve boş zamanlarda okul gezileri, özel ders ve tatillerde bakım hizmeti gibi etkinlik ve hizmetlerden yararlanmalarını mümkün kılar. Veliler bunun gibi hizmetlerin masraflarını karşılayamadıkları durumunda eğitim paketinden yararlanabilirler.
Bildungsplan / Lehrplan	Eğitim planı – Erken: Ders planı, okul türü ve kademesine göre öğrenme içeriği ve amaçlarını içerir. Planlar herkese açıktır ve öğretmenler için bağlayıcıdır.
Einschulungsuntersuchung (ESU)	Çocuklar okula başlamadan önce sağlık dairesinden bir randevu verilir. Sağlık çalışanları çocukları gelişimi ve sağlık durumları açısından okula gitmeye hazır olup olmadığını öğrenmek için muayene ederler. Buna Einschulungsuntersuchung (Okula Giriş

	Muayenesi), kısaca ESU denir.
Elternbeirat	Veli tavsiye kurulu bir okuldaki tüm sınıflardan seçilen veliler temsilciliklerinden oluşur. Kurul tüm önemli, okulu ilgilendiren konulara müdahale eder. Bir okulun veli tavsiye kurulu, kurul için başkan ve başkan temsilcisi seçer.
Elterngespräch	Veliler ve öğretmenler arasında düzenli bir görüş alışverişi çocuğun gelişmesine katkı sağlaması açısından önemlidir. Bu yüzden düzenli olarak veli toplantısı yapılır. Hem veliler hem de öğretmenler veli toplantısı talebinde bulunabilir. Toplantı genelde okulda yapılır ve talep edildiği takdirde tercüman eşliğinde gerçekleştirilir. Aynı şey, gündüz çocuk bakımevleri için de geçerlidir.
Elternsprechtag	Velilerle görüşme günü pek çok okulda düzenli olarak gerçekleşir ve veliler için çocukların öğretmenleriyle görüş alışverişinde bulunmaları adına iyi bir fırsattır. Toplantıya sınıf öğretmeni veya okul yönetimi çağırır. Veliler hangi öğretmenle görüşmek istediklerini önceden belirtebilirler. Velilerle görüşme günü mecburi değildir ancak görüş alışverişi açısından çok önemlidir.
Elternvertretung	Velilerin okul hayatına dahil olmaları ve orada söz sahibi olmalarına olanak sağlamak için her sınıfta iki veli temsilcisi bulunur. Bu kişilere veli temsilcisi adı verilir. Veli temsilcileri, veli tavsiye kurulunda ve öğretmenlerle görüşmelerde sınıfın velilerini temsil eder ve onları önemli meseleler hakkında bilgilendirir. Sınıfın tüm velileri, veli temsilciliğine başvurabilir.
Erziehungspartnerschaft	Yetiştirme ortaklığında söz konusu olan, veliler ile pedagoji uzmanları (örn. öğretmenler, eğitimciler) arasındaki işbirliğidir. İki taraf da çocuğun yetiştirilmesi ve aynı zamanda eğitiminden sorumlu olduğu için düzenli olarak görüş alışverişinde bulunmalı ve yaşanan zorluklar hakkında konuşmalıdır.
Ferienbetreuung	Okul tatillerinde okul kapalıdır, yani ders yoktur. Yine de birçok okul, dernek veya şehirde bakım hizmeti verilmektedir. Bu isteğe bağlıdır ve çoğu zaman ücret karşılığındadır. Eğer veliler düzenli ücreti ödeyemiyorsa genelde daha cüzi miktarda ödeme mümkündür.
Ganztagsschule	Baden-Württemberg'de giderek daha çok okul tam gün okul sistemine geçmektedir. Tam gün okullarda çocuklar ve gençler sadece sabah ders görmeye kalmaz, aynı zamanda günde en az 7 saat ilgilendirilmektedir. Tüm çocukların aynı bakım süresinden yararlandığı zorunlu tam gün okullar bulunmaktadır. Velilerin 3 ile 4 gün arasında seçebileceği seçenekler de mevcuttur.
Gesamtelternbeirat (GEB)	Genel veli tavsiye kurulu, (genelde bir şehir veya belediyede) aynı okul yönetim kuruluna sahip olan tüm devlet okullarının veli tavsiye kurulu başkanlarından oluşan bir heyettir. Bu kurul velilerin okul yönetim kuruluna karşı çıkarlarını temsil eder.
Grundschulempfehlung	Grundschulempfehlung, yani ilköğretim sonu tavsiyesi, çocuk için hangi ortaokulun uygun olduğunun değerlendirilmesidir. Söz konusu değerlendirme çocuğun öğretmenleri tarafından hazırlanır ve velilere yazılı olarak iletilir. Bu tavsiyenin bağlayıcılığı yoktur, ancak veliler tarafından ciddiye alınmalıdır.

Grundschulförderklasse	Genelde çocuklar 6 yaşında okula başlarlar. Ancak bazen bu durum bir yıl ertelenebilir, diğer bir deyişle çocuklar 7 yaşındayken okula yazdırılır. Çocuklar bunun öncesinde, oyunlarla okul ortamına alıştırdıkları ve bilinçli olarak tekrar teşvik edildikleri ilkokulun Förderklasse'sine (teşvik sınıfı) katılabilirler.
Hochschulreife	Hochschulreife (yüksek öğrenim görme izni), bir öğrencinin üniversite eğitimi alabilecek yeterlikte olduğunu belgeler. Tüm Hochschule'ler (yüksek okullar) için geçerli olan allgemeine Hochschulreife (Abitur) ile Fachhochschule'ler (meslek yüksek okulları) için geçerli olan fachgebundene Hochschulreife (Fachabitur, mesleki yüksek öğrenim görme izni) arasında fark vardır.
Hochschulzugangsberechtigung	Alman bir Hochschule'de okumak isteyenlerin bir "Hochschulzugangsberechtigung'a" (üniversiteye giriş yeterliliği) ihtiyacı vardır. Bu, üniversite eğitime hak kazandıran bir öğrenim diplomasıdır. Söz konusu diploma okul başarısı veya mesleki başarıyla elde edilebilir.
Hort	Okul sonrası çocuk bakımında 14 yaşına kadar olan çocuklarla ilgilenilir. Okul sonrası çocuk bakımevi pazartesiden cumaya gönüllü olarak etüt programı sunar ve genelde okul tatillerinde de açıktır. Okulun yanında veya yakınlarında bulunabilir.
Inklusion	Özel pedagojik destek alan çocuklar, SBBZ'ye, yani özel pedagojik eğitim ve danışmanlık merkezine (bkz. SBBZ) veya genel bir okula gidebilir. Genel okulda diğer tüm öğrencilerle birlikte eğitim görür; buna Inklusion, yani kaynaştırma denir. Genelde ders esnasında veya dışında ek destek alırlar.
Inklusionskraft	Kaynaştırmadan sorumlu personel, kaynaştırma uzmanı veya yardımcı öğretmen olarak da adlandırılır. Özel pedagojik destek alan çocuk ve gençlere diplomalarını almaları konusunda destek olur.
Jahrgangübergreifende / Jahrgangsgemischte Klassen	Bazı ilkokullar 1. ile 2. sınıftan ve 3. ile 4. sınıftan çocuklara birlikte eğitim verir. Bu durum alt sınıftakilerin daha büyüklerden bir şeyler öğrenebilmesi avantajını yaratır. Üst sınıftakiler ise buna karşılık sorumluluk üstlenmeyi öğrenir.
Kernzeitbetreuung	Dersin öncesinde ve sonrasında etüt imkanı (<i>bakınız Güvenilir İlkokul</i>)
Kita	Kita'lar (gündüz çocuk bakımevleri) 3 yaş altındakiler için Kinderkrippe (kreş) ve 3-6 yaş arası için Kindergarten (anaokulu) olarak gruplara ayrılır. Kita'da çocuklarla pedagoji uzmanları ilgilenir ve onları okula hazırlar.
Klassenfahrt	Klassenfahrt, yani sınıf gezisi, okul saatleri içinde tüm sınıfla yapılan bir gezidir. Sınıf gezisi genelde birkaç günlüktür, yani sınıf bir misafirhane veya okul yurdunda konaklar (bkz. okul yurdu). Sınıfla yapılan gününbirlik geziler ise Schulausflug, yani okul gezisi olarak adlandırılır.
Klassenlehrertandem	Klassenlehrertandem, yani sınıf öğretmeni tandemi, iki öğretmenin bir sınıfı birlikte yönetmesidir. Böylece öğrencilerin iki değişmez muhatabı vardır.
Klassenpflegschaftssitzung	Bir sınıfın tüm veli ve öğretmenlerinin birlik olmasına Klassenpflegschaft, yani sınıf aile birliği denir. Her yarıyıl

	döneminde sınıf aile birliği en az bir kez toplanır; bu Klassenpflegschaftssitzung, yani sınıf aile birliği toplantısıdır. Elternabend olarak da adlandırılır. Velilerin dışında her zaman sınıf öğretmeni ve çoğu zaman diğer öğretmenler de toplantıya katılır.
Kursstufe	Kursstufe, yani kurs düzeyi terimi Gymnasium'da (lise) kullanılır. Bu terim Abitur'dan önceki son iki öğretim yılını kapsamaktadır. Bu iki yıl dört kurs düzeyine ayrılır.
Landeselternbeirat (LEB)	Baden-Württemberg eyaleti veli tavsiye kurulu eyaletteki okulların veli tavsiye kurulu başkanları tarafından seçilir. Eyalet veli tavsiye kurulu Alman Eğitim Bakanlığına danışmanlık yapmakta ve velilerin çıkarlarını eyalet düzeyinde temsil etmektedir.
Landeschülerbeirat (LSBR)	Eyalet öğrenciler tavsiye kurulu çeşitli okul türlerinden gelen öğrencilerden oluşan bir heyettir. Alman Eğitim Bakanlığına derslerin oluşturulması ve okul hakkındaki sorularda danışmanlık yapmaktadırlar.
Lernstandgespräch	Lernstandgespräch (öğrenme durumu görüşmesi, Lernentwicklungsgespräch olarak da anılır) öğretmenin öğrencisiyle öğrenmedeki gelişimi hakkında konuştuğu görüşmedir. Veliler de bu görüşmede yer alır.
Masernschutzgesetz	Baden-Württemberg'deki Kita'larda ve okullarda kızamık aşısı olma zorunluluğu vardır. Diğer bir deyişle: Her bir Kita'daki veya okuldaki ilk günden önce kızamık aşısı olmalıdır. Bu, çocuğun hastalanmaması ve gruptaki veya sınıftaki diğer çocuklara bir şey bulaştırmaması açısından önemlidir.
Nachmittagsbetreuung	Pek çok genel eğitim veren okul esnek bir etüt programı sunmaktadır. Örneğin velileri işte olduğu sürece, bu yerlerde çocuklar ve gençlerle dersten sonra ilgilenilebilir. Esnek etüt hizmeti saat en erken 12'de başlayıp en geç 17.30'da sona erer.
Orientierungsplan	Oryantasyon planı gündüz çocuk bakım evindeki pedagojik çalışmanın temelidir. Herkese açık olan belge çocukların kesintisiz eğitimi ve gelişimi için eğitimcilere ilham verir.
Orientierungsstufe	5. ve 6. sınıflar oryantasyon düzeyi olarak adlandırılır. İlkokuldan sonra öğrenciler ortaokul için oryantasyona girmelidir. Seçilen okul türünün kendilerine aşırı zor veya aşırı kolay geldiğini tespit ederlerse, 5 ve 6. sınıflarda çok kolay bir şekilde başka bir okul türüne geçebilirler.
Regelklasse	Örgün eğitim çoğu öğrencinin aldığı eğitim türüdür. Bu eğitim türü okul türleri arasında normal durum olarak görülen türdür.
SBBZ	Sonderpädagogische Bildungs- und Beratungszentrum (özel pedagojik eğitim ve danışmanlık merkezi) – kısaca SBBZ – desteğe ihtiyacı olan çocuklara ders verilen bir okul türüdür. Farklı destek konularına ağırlık veren SBBZ'ler bulunmaktadır.
Schulamt	Schulamt (Eğitim Dairesi) okulların mesleki kontrolünden ve öğretmenlerin organizasyonundan sorumlu olan bir devlet kuruluşudur.
Schulbegleiter	Yardımcı öğretmenler, tamamen farklı alanlarda desteğe ihtiyaç duyan öğrencilerle ilgilenir. Sınıfta yollarını bulmalarına yardımcı olurlar veya kişisel kriz anlarında onların muhatap kişileridir. Yardımcı öğretmen yerine bazen kaynaştırmadan sorumlu personel terimi de kullanılır.

Schülermitverantwortung	İyi bir okul, öğrencilerinin okul hayatlarını ortaklaşa inşa etmek ve birlikte sorumluluk almak istemelerine bağlıdır. Bunun için bir sınıfın öğrencileri 5. sınıftan itibaren bir kız bir erkek öğrenciyi sınıf başkanları olarak seçer. Sınıf başkanları okulun öğrenci meclisinin üyeleridir. Okul konferansı gibi kurullarda rol oynayabilirler. Öğrenciler 7. sınıftan itibaren Landesschülerbeirat'a da (LSBR, eyalet öğrenciler tavsiye kurulu) katkıda bulunabilir.
Schulförderverein	Schulförderverein (okul teşvik derneği), amacı okulun veya eğitim kuruluşunun desteklenmesi olan, kâr amacı gütmeyen bir dernektir. Her şeyden önce veliler ve öğretmenler bu işin içinde yer alır.
Schulkonferenz	Okulda, günün nasıl geçeceğini ve ağırlık merkezlerini belirlemede rol oynayan çeşitli kurullar vardır. Schulkonferenz (okul konferansı) bunların en önemlisidir. Bu kurulda öğretmenler, veliler ve ortaokuldaki öğrenciler de hep birlikte temsil edilir.
Schullandheim	Okul yurtları okulun dışında bir öğrenme ortamıdır. Genelde doğayla iç içe olan bir yerde bulunurlar. Sınıflar proje çalışmalarını okul yurtlarında yapar ve orada doğa, arazi ve kültür hakkında pek çok yeni şey öğrenir.
Schulpflicht	Baden-Württemberg'deki okullarda mecburi eğitim vardır. Yani çocuklar 6 yaşından itibaren okula gitmek zorundadır. Devam zorunluluğu da bulunmaktadır. Örneğin bir çocuk hastalanırsa, velisi bu konuda yazılı olarak mazeret bildirmelidir. Mecburi eğitim çocuk 18 yaşına geldiğinde sona erer.
Schulpraktikum	Schulpraktikum (ya da Schülerpraktikum, Berufspraktikum) yani okul stajı mesleki yönlendirme için bir yöntemdir (bkz. <i>Mesleki Yönlendirme</i>). 9. sınıfı Realschule'de veya Gymnasium'da okuyan tüm öğrenciler bir haftalık bir staj yapmak zorundadır. Realschule'de bu BORS (Realschule'lerde Mesleki Yönlendirme), Gymnasium'da ise BOGY (Gymnasium'da Mesleki ve Öğretim Yönlendirmesi) olarak bilinir.
Schulsozialarbeit	Schulsozialarbeit (okulda sosyal hizmet), gençlere yardım hizmetleri ve okul tarafından yapılır. Bir okuldaki tüm öğrenciler için bir hizmettir. Özellikle de problem ve anlaşmazlıklarda profesyonel destek arayan çocuk ve gençlere hitap etmektedir. Veliler de okulla veya eğitim gören çocuğuyla yaşadığı problemlerde Schulsozialarbeit'a başvurabilir.
Sonderpädagogischer Förderbedarf / Sonderpädagogische Förderung	Bir çocuğun özel desteğe ihtiyacı varsa özel pedagojik destek ihtiyacı söz konusu olabilir. Söz konusu ihtiyaç uzmanlar tarafından tespit edilir ve bu, özel pedagojik eğitim ve danışmanlık merkezine (bkz. <i>SBBZ</i>) gitmesi veya genel bir okulun kaynaştırma teşvik sınıfına gitmesinin ön koşuludur (bkz. <i>Kaynaştırma</i>).
Übertrittsverfahren	İlkokuldan (4. sınıfa kadar) ortaokula (5. sınıftan itibaren) geçmeye "Übertritt" yani geçiş denir. Çocuklar ve veliler için bu geçişi olabildiğince kolaylaştırmak için belli başlı süreçler bulunmaktadır. Bunların arasında örneğin ortaokul türlerinin tanıtıldığı bir bilgilendirme toplantısı, ilkokul sonu tavsiye hizmeti, veli toplantıları ve velilerin danışabileceği fırsatlar yer alır.

VAB-O	„Vorqualifizierungsjahr Arbeit/Beruf“da (VAB-O, İş/Meslek Ön Yeterlik Hazırlık Yılı) odak noktası Almanca dilini geliştirmektir. Bu program Almancayı hiç bilmeyen veya az bilen ve mesleki eğitime başlamak isteyenlere yöneliktir. VAB-O mesleki bir okulda gerçekleşir ve iş hayatına paralel olarak bir giriş sağlar.
Verlässliche Grundschule	“Verlässliche Grundschule” (güvenilir ilkokul) okullarda çocuk bakım hizmetidir. Ders saatlerine göre dersten önce veya sonra bakım hizmeti sağlanır. Böylece çocukların öğleden önce altı saate kadar (örn. saat 7’den 13’e kadar) bakımının üstlenilmesi sağlanır. Bakım hizmetinin süresi en geç saat 14’te sona erer.
Vorbereitungsklasse (VKL)	Hazırlık sınıfına hiç Almanca bilmeyen veya çok az bilen çocuklar katılabilir. Yoğun bir dil desteği alıp örgün eğitimde derse hazırlanırlar. Ayrıca Almanya demokrasisi hakkında temel bilgi edinirler.
Vorschulunterricht	Çocuklar okula başlamadan önce birçok Kita okul öncesi eğitim hizmeti sunmaktadır. Çocuklar bu eğitime bakımevlerindeki son yıllarında katılırlar. Konuşmadan oturma pratiği yaparak, ilk yazma ve matematik egzersizleri yaparak veya okul kuralları hakına bir şeyler öğrenerek ilkokula geçiş için hazırlanırlar.
Wahlfach	Genelde okullarda gösterilen tüm dersler öğrenciler için zorunludur. Hepsine katılmak mecburidir. Derslerin büyük bir kısmı bakanlık tarafından önceden belirlenmiştir. Bir de seçmeli dersler bulunmaktadır. Bu kısımda gençler hangi derse kayıt yaptırmak istediklerine karar verebilirler. Seçmeli ders örneğin çoğunlukla dil derslerinde karşımıza çıkar. Gymnasium’da bir genç 7. sınıftan itibaren Fransızca mı yoksa Latince mi seçeceğine karar verebilir. Seçim yapıldıktan sonra bu derse devamlılık da zorunludur.
Weiterführende Schule	Çocuklar ilk dört öğretim yılını ilkokulda geçirir. Sonrasında genelde okul değiştirirler. 5. sınıftan itibaren ders veren okullara “Weiterführende Schule” (ortaokul) denir.
Zweiter Bildungsweg	Baden-Württemberg’deki eğitim sistemi geçirgendir. Yani her zaman eğitiminizi devam ettirme ve okul değiştirme fırsatınız vardır. Mesleki eğitimi tamamlamış kişiler bile okula geri dönüp yeni diplomalar alabilir. Almancada buna Zweiter Bildungsweg, yani İkinci Eğitim Yolu denir. Çoğunlukla bu diplomalar Berufsoberschule’lerden (meslek yüksek okulları) alınır.